

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

VI Всеукраїнська науково-практична конференція
студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»
22 травня 2026 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073(477)

C91

Рекомендовано до друку рішенням

Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 26 червня 2026 року)

Рецензенти:

Коч С. В., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Гедікова Н. П., доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

C91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2026 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. пол. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026. 266 с.

22 травня 2026 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти, представники дипломатичної служби України. До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії, права та філософії.

© автори тез

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026

Суслікова Ніна	АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРИМУС: ПОДАТКИ ТА ЇХ РОЛЬ У ДЕРЖАВІ	142
Тарасенко Кристина	ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРАВОВИХ СТАНДАРТИВ У НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ	146
Тимчаковська Анна	ОСОБЛИВОСТІ ФІКСАЦІЇ ДОКАЗІВ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДОКУМЕНТУВАННІ	149
Уцеховський Максим	СОЦІАЛЬНІ МЕДІА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОЇ УЧАСТІ МОЛОДІ	153
Федорук Світлана	СТРАТЕГІЇ ЕМОЦІЙНОЇ ПОЛЯРИЗАЦІЇ В СУЧАСНИХ ПОЛІТИЧНИХ ДЕБАТАХ: ЛІНГВОПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДИСКУРСУ ПОПУЛІЗМУ	156
Цимбал С	ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА: ПОХОДЖЕННЯ ТА ІСТОРІЯ ТЕРМІНУ	159
Чабаненко Аліна	КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ	164
Шафаренко Андрій Проноза Інна	ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК МЕХАНІЗМ ВПЛИВУ НА ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНИХ І ПОЛІТИЧНИХ ЗМІН	168

НАПРЯМ 2

СУЧАСНІ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Волков Максим	UKRAINE FACILITY ТА UKRAINE SUPPORT LOAN (2024–2027) ЯК МОДЕЛЬ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ	173
Наумкіна Світлана	ІНКЛЮЗИВНА МОДЕЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: СОЦІАЛЬНА СПРАВЕДЛИВІСТЬ,	178

НАПРЯМ 2
СУЧАСНІ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

UKRAINE FACILITY TA UKRAINE SUPPORT LOAN (2024-2027) ЯК
МОДЕЛЬ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ

Волков Максим Сергійович,

здобувач 3-го року навчання третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності «052 Політологія»,

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Науковий керівник:

Брусиловська Ольга Іллівна

д. політ. н., професор, завідувач кафедри міжнародних відносин,

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Запровадження ЄС у 2024 році інструменту Ukraine Facility, а в лютому 2026 року – Ukraine Support Loan сформувало нову фінансову архітектуру підтримки України обсягом понад €140 млрд на 2024-2027 роки – безпрецедентний масштаб зовнішнього фінансування для країни-кандидата в умовах війни. Принципово, що обидва інструменти функціонують не як традиційна макрофінансова допомога, а як результативно-орієнтована модель, де виплати поставлено в пряму залежність від виконання індикаторів реформ.

Теоретичну рамку для аналізу цього феномену запропонував Ф. Фабріні, який обґрунтував Recovery and Resilience Facility (RRF) ЄС як «нову правову технологію європейського врядування» [3, с. 86]. Механізм обумовленості як ядро Плану для Ukraine Facility (далі – План України) дослідили Д. Ракич і К. Ханіна у брифінгу Європарламенту, порівнявши його з програмами RRF і МВФ

[5, с. 2]. Однак Ukraine Support Loan, ухвалений у лютому 2026 року, ще не отримав цілісного теоретичного осмислення.

Метою цих тез є концептуалізація поєднання Ukraine Facility та Ukraine Support Loan як гібридної «перехідної» моделі, що проєктує логіку RRF на країну-кандидата в умовах війни та породжує специфічні системні ризики.

Регламент (ЄС) 2024/792 від 29 лютого 2024 року встановлює Ukraine Facility як трирівневу конструкцію [6]: фінансова підтримка до €38,337 млрд для виконання Плану України; Ukraine Investment Framework для мобілізації інвестицій; технічна допомога для пов'язаних зі вступом до ЄС реформ. План України, ухвалений Кабінетом Міністрів 18 березня 2024 року, структурований у 15 секторальних розділів і містить 130 якісних (реформ) та 16 кількісних (інвестицій) кроків у межах 15 кварталних траншів [1; 5, с. 2].

Регламент (ЄС) 2026/467 від 24 лютого 2026 року запровадив другий інструмент – Ukraine Support Loan на 2026-2027 роки [7]. Він діє через механізм поглибленої співпраці (enhanced cooperation) 24 держав-членів (без Чехії, Угорщини та Словаччини) – інституційне вирішення проблеми блокування підтримки одиничним вето [7, преамб. 13-14]. Загальний обсяг – €90 млрд, з яких приблизно €30 млрд призначені для макрофінансової стабільності, €60 млрд – на оборонні спроможності. Принципова інновація – позика з обмеженим регресом (limited recourse loan): повернення відкладається до отримання Україною репарацій від росії; ЄС резервує право використати заморожені російські активи для погашення [7, ст. 20(2)]. Стаття 20(2)(с) Регламенту 2026/467 прямо інкорпорує Рамкову угоду Ukraine Facility до договору Ukraine Support Loan, інституційно зв'язуючи два інструменти.

Архітектурно Ukraine Facility є прямою проєкцією моделі RRF, яку Ф. Фабріні описав як нову правову технологію врядування з п'ятикроковим процесом: пріоритети ЄС, національні плани, оцінювання Комісією, імплементація, моніторинг [3, с. 86]. Цю технологію відтворено у RePowerEU, Social Climate Fund, MFA+ (Macro-Financial Assistance +) для України 2023 та «ще більш виразно» – в Ukraine Facility [3, с. 93].

Стаття 26 Регламенту 2024/792 операціоналізує результативно-орієнтовану модель виплат: Україна щоквартально подає запит на виплату, Комісія оцінює виконання якісних і кількісних кроків, за негативного висновку частина виплати утримується, а якщо за 12 місяців заходів не вжито – Рада кваліфікованою більшістю пропорційно скорочує суму [6, ст. 26]. Працездатність механізму підтверджує Рішення Ради 2025/2612 від 11 грудня 2025 року, що санкціонувало часткову виплату 4-го та 6-го траншів у сумі €2,456 млрд за результатами виконання 9 із 12 необхідних кроків – серед зарахованих реформ DREAM (цифрова система управління відбудовою), спеціалізований адмінсуд, продаж держбанків, префектурна реформа, оновлений Національно визначений внесок до Паризької угоди [2, с. 2-4].

У порівняльному аналізі Д. Ракич і К. Ханіна формулюють, що Ukraine Facility «нагадує RRF за дизайном, а Розширений механізм фінансування (EFF) МВФ – за призначенням» [5, с. 2]. Кількісні параметри підтверджують гібридність: перший стовп (Pillar I) становить 4,4% прогнозованого ВВП України, що в разі перевищує типові алокації RRF для держав-членів ЄС [5, с. 4]; за щорічною кількістю реформ (32,5) Україна посідає третє місце після Румунії та Іспанії [5, с. 5-6]; близько 50% реформ Плану кваліфіковано як структурно глибокі (high-depth) проти ~20% у середньому за програмами МВФ 2011-2017 рр., перевищуючи навіть профільну програму МВФ для України [5, с. 10].

Гібридне поєднання Ukraine Facility та Ukraine Support Loan не вкладається ні в Інструмент передвступної допомоги (ІРА III), ні в класичну макрофінансову допомогу. Виплати за КРІ розгортаються паралельно з воєнними реаліями та передвступними реформами, породжуючи системні вразливості імплементаційного, методологічного та політико-інституційного характеру. Найочевиднішою з них є обмежена спроможність української адміністрації освоювати фінансування під тиском найвищого у Європі темпу реформ – 32,5 умови щорічно [5, с. 6, 8]. Як засвідчив прецедент серпня 2025 року, цей тиск призводить до конкретних фінансових втрат: затримка реформи АРМА

скоротила транш з €4,5 млрд до €3,05 млрд, а ухвалення закону про обмеження незалежності НАБУ/САП поставило під ризик «не лише Ukraine Facility, але й євроінтеграцію України загалом» [8]. Методологічно ж модель, як зазначає Ф. Фабріні, зведена до формального контролю індикаторів, за якого Комісія перевіряє етапи, а не реальний результат на місцях [3, с. 99]. Ефект «прив'язки» (lock-in) зобов'язує новий уряд, обраний на виборах, виконувати план, погоджений попередниками [3, с. 98]. Нарешті, відмова від одностайності в Раді ЄС: блокування підтримки одиничним вето змусило вдатися до поглибленої співпраці (enhanced cooperation) при запровадженні Ukraine Support Loan – безпрецедентного для зовнішньої допомоги ЄС механізму [7, преамб. 13].

Матеріалізацію цих ризиків відображає перший квартал (Q1) 2026 року: уперше від запуску Україна не отримала коштів за Ukraine Facility (11 невиконаних індикаторів 2025 р. і 6 — Q1 2026), а квартальне зовнішнє фінансування впало до \$5,5 млрд проти \$20,6 млрд у четвертому кварталі (Q4) 2025 року [4, с. 2].

Ukraine Facility та Ukraine Support Loan утворюють якісно нову – гібридну, перехідну – модель фінансування країни-кандидата в умовах війни: за архітектурою повторюють правову технологію RRF, за призначенням наближаються до програм МВФ для країн, що відновлюються після конфлікту, за глибиною обумовленості перевершують обидва зразки. В основі моделі – обумовленість виплат прогресом реформ, що дисциплінує національний порядок денний у напрямі правового доробку (acquis) ЄС, водночас породжуючи системні ризики, що проявилися вже у Q1 2026. Перспективи дослідження – комплексна емпірична оцінка моделі по завершенні Ukraine Facility у 2027 році.

Список використаних джерел:

1. План для Ukraine Facility 2024-2027 / Кабінет Міністрів України. Київ, 2024. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/plan-ukraine-facility.pdf>

2. Council Implementing Decision (EU) 2025/2612 of 11 December 2025 establishing the satisfactory fulfilment of the conditions for the partial payment of the

sixth instalment under the Ukraine Plan of the Ukraine Facility. *Official Journal of the European Union*. L, 18.12.2025.

URL:http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2612/oj

3. Fabbrini F. The recovery and resilience facility as a new legal technology of European governance. *Journal of European Integration*. 2025. Vol. 47, No. 1. P. 85-103. DOI: 10.1080/07036337.2024.2361830.

4. Klimchuk V., Krukovets D., Rebryk M. et al. Ukraine Financial Support Tracker – Q2 2026 / KSE Institute. Kyiv, May 2026. URL: <https://kse.ua/about-the-school/news/the-eus-ukraine-support-loan-will-become-the-main-external-financing-mechanism-for-ukraine-over-the-remainder-of-2026-after-low-support-inflows-in-q1-ukraine-financial-support-track/>

5. Rakic D., Hanina K. Ukraine Plan conditionality: What is expected and how does it compare with similar programmes? European Parliament, EGOV, PE 755.733. June 2024. 12 p. URL: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_BRI\(2024\)755733](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_BRI(2024)755733)

6. Regulation (EU) 2024/792 of the European Parliament and of the Council of 29 February 2024 establishing the Ukraine Facility. *Official Journal of the European Union*. L, 29.02.2024. URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>

7. Regulation (EU) 2026/467 of the European Parliament and of the Council of 24 February 2026 implementing enhanced cooperation on the establishment of the Ukraine Support Loan for 2026 and 2027. *Official Journal of the European Union*. L, 26.02.2026. URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj>

8. Yatskiv V., Shumovych R., Korzh D. How Ukraine Is Fulfilling the Ukraine Facility Program: €50 Billion from the EU and an Institutional Test of European Integration. *VoxUkraine*. 29 October 2025. URL: <https://voxukraine.org/en/how-ukraine-is-fulfilling-the-ukraine-facility-program-e50-billion-from-the-eu-and-an-institutional-test-of-european-integration>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**VI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

м. Одеса, 22 травня 2026 року

**Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ
тощо несуть автори.**